

Erik J. Moll

Hij voor mij

Notities inzake de bijbelse doop

Hij voor mij

Notities over de bijbelse doop

door

Erik J. Moll

1^e druk: november 1999

2^e druk: juni 2002

3^e druk: april 2003

Deze uitgave mag niet worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Spreuk:

Iedereen is het eens met zichzelf.

Niemand is het eens met de ander.

In Christus ben ik het eens met het Woord.

Inhoudsopgave.

Voorwoord.	4
1. Inleiding.	4
2. De betekenis van de verbonden in relatie tot de doop.	5
2.1. De plaats van de verbonden.	5
2.2. Het Abrahमितisch verbond.	5
2.3. Het Genadeverbond.	6
2.4. Het Nieuwe verbond.	6
2.5. De relatie tot de doop.	6
3. Wat betekent de besnijdenis?	7
4. Schematische voorstellingen.	8
5. Is de doop in de plaats van de besnijdenis gekomen?	10
6. Wat is de betekenis van de besnijdenis van Christus en de doop?	10
7. Wat is de verbondsgedachte van het verbond?	11
8. Welk bijbels verbond behoort tot het verbond van de verbondsgedachte?	11
9. Hoe zit het nu met kinderen van (gelovige) ouders?	12
9.1. Vanuit de verbondsgedachte.	12
9.2. Vanuit het geloof van de ouders.	12
9.3. Verzekering.	12
9.4. De liefde van God	12
10. De huisteksten.	12
11. Conclusie.	12
12. Vergelijking in overzicht.	13
13. Het dagboek van een mol.	14
Literatuur.	16
Bijlage:	
- Bijbelteksten ontleend aan de Statenvertaling.	17

Voorwoord.

Aanleiding tot de studie met betrekking tot de doop is het geschrift *“Het verbond”*, geschreven door de heer H.J. Koorevaar, Aarschot, november 1982. In dit geschrift wordt o.a. duidelijk uitgelegd wat de betekenis is van het Nieuwe verbond. Ook is helder omschreven wat onder de verbondsgedachte van het verbond wordt verstaan en welk verbond tot de verbondsgedachte behoort. Maar wat mij het meest heeft getroffen zijn de kenmerken van het Nieuwe verbond, te weten: de zondenvergeving en ontvangst van de Heilige Geest, die de wetten van God in het hart van de gelovige schrijft (2 Kor. 3: 3-6). Het vorenstaande wordt uiteraard in deze studie meegenomen.

Daarnaast heb ik iets vreemds ontdekt in het Formulier om de heilige Doop te bedienen (hierna te noemen: het Formulier). Er worden namelijk twee Formulieren gebruikt. Voor de kinderen (die onwetend zijn) en voor de volwassenen.

De kinderen worden gedoopt uit kracht van het verbond of op grond van de geboorte uit christelijke ouders, want zij kunnen geen belijdenis doen van hun zonde en kunnen niet kenbaar maken dat zij in Jezus Christus geloven (*“En hoewel onze kinderen deze dingen niet verstaan, ...”*).

De volwassenen kunnen eerst gedoopt worden nadat zij belijdenis hebben gedaan van hun zonden en kenbaar hebben gemaakt van hun geloof in Jezus Christus (*“..., zo is het nochtans niet geoorloofd de volwassenen te dopen, tenzij die tevoren, hun zonden gevoelende, belijdenis doen van hun boetvaardigheid en van hun geloof in Christus.”*).

Waarom zijn er twee Formulieren? Is hier sprake van twee soorten dopen? Is hier sprake van meten met twee maten? Is dit niet in strijd met Efeziërs 4:5 (Eén doop)?

U ziet het, genoeg vragen om in het diepe te gaan duiken.

Rest mij u nog twee zaken mede te delen.

Ten eerste. Graag ga ik uit van de bijbeltekst, zoals het er staat, tenzij duidelijk blijkt, dat het niet zo bedoeld is. Deze concrete manier van lezen is naar mijn overtuiging een zaak van gehoorzaamheid aan de Bijbel. Wie zou ik zijn om te veronderstellen, dat God iets anders bedoelt dan wat Hij zegt? Deze vraag moet ik voortdurend stellen.

Voor mij persoonlijk is de term ‘lezen wat er staat’ gaandeweg heel kostbaar geworden. In die zin bedoel ik dat de Bijbel letterlijk gelezen moet worden. Dus letterlijk = concreet, tenzij duidelijk blijkt, dat het niet zo bedoeld is. Volgens mij maakt dit het Woord van God alleen maar rijker en spannender.

Dit betekent dat het Formulier ondergeschikt is aan de Bijbel. Het Formulier moet getoetst worden aan de Bijbel. Dit lijkt wat naïef, maar de kunst is om de bijbel zonder wetenschappelijke kleuren en meningen te lezen. Dat deden volgens mij de eerste christenen ook. Dit wil echter niet zeggen dat de grote namen in de theologie-wereld terzijde gezet moet worden. Maar het is maar waar je begint.

Ten andere. De cursief geschreven zinnen zijn ontleend aan het Formulier. Indien niet, dan zal duidelijk worden vermeld uit welk geschrift de cursief geschreven zinnen geciteerd zijn.

1. Inleiding.

De doop wordt in de meeste gevallen op twee manieren uitgelegd.

Eerste manier is:

- God heeft met Abraham een verbond (ook wel Genadeverbond genoemd) gesloten;
- De gelovigen zijn kinderen van Abraham (de vader van de gelovigen);
- Dus geldt het verbond voor de gelovigen en hun kinderen;
- Het oude verbond (Oude Testament; OT) had als teken de besnijdenis; in het Nieuwe verbond (Nieuwe Testament; NT) is sprake van de doop; deze is in de plaats van de besnijdenis gekomen;
- De kinderen van de gelovigen behoren dan ook gedoopt te worden.
- De gelovigen en kinderen worden door de doop opgeroepen tot geloof en bekering (nieuwe gehoorzaamheid).

Deze uitleg wordt met name in de gereformeerde deel van de kerk (liever geschreven: de gemeente) toegepast.

Tweede manier is:

- God vraagt van ons bekering;
- De bekering houdt in dat de mens gaat geloven in Jezus Christus;
- Het gevolg hiervan is dat de mens is opgenomen in het Nieuwe verbond;
- De doop volgt op wedergeboorte/bekering als antwoord of gehoorzaamheid aan God.

Deze uitleg wordt met name in de evangelische deel van de gemeente toegepast.

2. De betekenis van de verbonden in relatie tot de doop.

2.1. De plaats van de verbonden.

Voor het afsluiten van een verbond moeten minimaal twee partijen aanwezig zijn. Inzake de bijbelse verbonden is God de initiatiefnemer.

Opvallend is dat alle verbonden na Noach alleen met Israël zijn gesloten (Rom. 9:4). Ook het Nieuwe verbond heeft God met Israël gesloten (Jer. 31:31-34 en Luk. 22:14-20). Dit verbond is dus niet met de heidenen gesloten. Dit verbond is dus ook niet met de gemeente gesloten. Dus de gemeente is niet hetzelfde als Israël (nb: deze opmerking is niet in deze notitie uitgewerkt). De gemeente is als het ware opgenomen onder het dak van het Nieuwe verbond doordat zij onder de Middelaar van het Nieuwe verbond zijn (Hebr. 8:6, 12:24) die hun leven is en Wiens bloed van het Nieuwe verbond hen heeft gereinigd.

Het Nieuwe verbond werd eerst aan de Joden en daarna aan de heidenen kenbaar gemaakt (zie ook Hand. 1:8 en Matth. 10:5-6). De eerste 9 hoofdstukken van Handelingen is alleen gericht aan de Israëlitische mannen (Hand. 2:5, 14, 22, 36; 3:12-13, 20-21, 25-26 en 4:10). Pas in het tiende hoofdstuk komt de eerste heiden aan bod. Nog wel door ingrijpen van God (de boodschap van de engel aan Cornelius en een visioen van Petrus).

2.2. Het Abrahamitisch verbond.

Ondanks het vorenstaande valt de christelijke gemeente met haar Formulier met betrekking tot de doop toch terug op het Abrahamitisch verbond in Gen. 17:7 (*...gelijk God spreekt tot Abraham, de vader aller gelovigen, en overzulk mede tot onze kinderen, zeggende: En Ik zal mijn verbond oprichten tussen Mij en tussen u, en tussen uw zaad na u in hun geslachten, tot een eeuwig verbond, om u te zijn tot een God en uw zaad na u.*)

De inhoud van het Abrahamitisch verbond is echter dat God een God zal zijn voor de Joden en dat de Joden Kanaän mogen bezitten. Het teken is de natuurlijke besnijdenis (een waarmerk).

En wij, die uit de heidenen zijn, dan?

Omdat wij nooit Joden zullen worden, kunnen wij logischerwijs ook geen direct aanspraak maken op het Abrahamitisch verbond. Het gevaar is anders groot dat de vervangingstheologie (= de gemeente wordt in de plaats van Israël gesteld) wordt toegepast en dat is beslist niet de bedoeling.

Maar de christenen in het NT worden toch vaak 'Abrahams kinderen en 'Abrahams zaad' genoemd (Gal. 3:7 en 29)?

Het kindschap met Abraham wordt hier niet in het verband gebracht met het Abrahamitisch verbond, maar met de belofte 'in u zullen al de volken gezegend worden' (Gal. 3:8). Deze belofte is één van de basisbeloften van God in Genesis 12:1-3. In dit gedeelte komen drie basisbeloften voor, die in de rest van de bijbel worden uitgewerkt, te weten:

- Land dat God Abraham zal wijzen (Gen. 12:1);
- God zal Abraham een groot volk maken (Gen. 12:2);
- In Abraham zullen alle geslachten gezegend worden (Gen. 12:3).

De eerste twee beloften zijn vastgelegd in een eeuwig verbond, te weten het Abrahamitisch verbond (Gen. 17:7-8, 13, 19, 1 Kron. 16:13-18 en Ps 105:8-11). Dit verbond is thans nog aanwezig. Sterker nog, springlevend, getuige het ontstaan en de ontwikkelingen van de staat Israël sedert 1948. Hier is sprake van een natuurlijke verbond met Abraham. De Joden zijn hier de natuurlijke kinderen van Abraham.

De derde belofte is uiteindelijk gestart door middel van het Nieuwe verbond. Dit verbond is een eeuwig testament (Hebr. 13:20). Hier is sprake van een geestelijk verbond met Abraham in Christus (Gal. 3:9). De joodse christenen en heidense christenen zijn in Christus kinderen van Abraham (Gal. 3:29). Zij zijn inbegrepen in die ene Zoon van Abraham, namelijk Christus.

2.3. Het Genadeverbond.

Moeten wij dan terugvallen op het Eeuwig verbond der genade, zoals omschreven in het Formulier? (*..., dat Hij met ons een eeuwig verbond der genade opricht, ... en ..., overmits de Doop een zegel en ontwijfelbaar getuigenis is, dat wij een eeuwig verbond der genade met God hebben*).

Dit betekent dat door de hele bijbel in wezen sprake is van één verbond. In het OT was sprake van het Oude verbond. Deze is in het NT vervuld in het Nieuwe verbond.

Dit uitgangspunt is in relatie tot Romeinen 9:4 moeilijk vol te houden. Daarin wordt melding gemaakt van het meervoud 'verbonden' (vgl. Gal. 4:24-26, 6:16 en Ef. 2:12).

Daarnaast is gebleken dat het begrip 'verbond der genade' niet in de Schrift is terug te vinden.

Binnen de gereformeerde deel is hieraan de volgende theologische definitie gegeven:

Het Genadeverbond is te omschrijven als de relatie van God met de gelovigen en hun kinderen, die door Hem uit genade tot stand gebracht is en waardoor Hij Zich aan hen verbindt om hun God te zijn en hen aan Zich verbindt om zijn volk te zijn door Jezus Christus, de Middelaar van het verbond. De verbondsrelatie is dus een heilrijke relatie.

Deze definitie geeft weinig ruimte om Israël Israël te laten en de gemeente gemeente te laten. Het gevaar van vervangingstheologie is behoorlijk aanwezig.

Misschien is het beter in het algemeen te spreken over het verbond waarin God Zichzelf openbaart en handelt. Het is een garantie van de manifestatie van Gods heerlijkheid op aarde (Sjechina). Deze algemene definiëring kan en moet verder worden geconcretiseerd in concrete verbonden, die in de Schriften zijn opgetekend.

2.4. Het Nieuwe verbond.

Moeten wij niet richten op het Nieuwe verbond?

Ja, het Nieuwe verbond is de vervulling van het Oude verbond (nl. het Sinaitisch verbond; zie ook Deut. 5:2-3 en Hebr. 8:9-10). Dit wil zeggen dat de gelovige niet meer onder de vloek van de wet staat (Deut. 21:23 en Gal. 3:13). Het Nieuwe verbond is ook een eeuwig verbond (Jer. 32:39-41 en Hebr. 13:20). Door wedergeboorte/bekering en geloof in Jezus Christus, wordt een mens opgenomen in het Nieuwe verbond. De kenmerken van het Nieuwe verbond zijn zondenvergeving en het ontvangen van de Heilige Geest, die de wetten van God in zijn hart schrijft (Hand. 2:39, 2 Kor. 1:22, 2 Kor. 3:3-6, Ef. 1:13 en Ef. 4:30). Het teken van dit verbond is het Heilig Avondmaal (Luk. 22:20, 1 Kor. 11:25).

God heeft door Christus dit Nieuwe verbond klaargemaakt (Luk. 22:14-20 en Hebr. 9:15). Wij – en ook de Joden – hebben de verantwoordelijkheid om toe te treden naar het Nieuwe verbond. In eerste instantie is het Nieuwe verbond verborgen in de gemeente. Uiteindelijk zal het Nieuwe verbond daadwerkelijk aan Israël geopenbaard worden in de eindtijd (Jer. 30:9).

2.5. De relatie tot de doop.

De doop kan niet terugvallen op het Abrahamitisch verbond. Dit verbond is alleen bestemd voor Israël. Wij zijn van oorsprong heidenen, en geen Joden. De basis van de doop is het Nieuwe verbond. Dit verbond is gereed gemaakt door de Middelaar Jezus Christus. Wij (Joden en heidenen) kunnen alleen in het Nieuwe verbond komen door wedergeboorte/bekering en geloof in Jezus Christus.

De doop handhaaft de eigen identiteit van de Jood en heiden. De identiteit van een heiden is niet gebaseerd op het uiterlijke zaad van Abraham, maar in Christus is de heidense christen een innerlijke zaad van Abraham. De identiteit van een Jood is wel gebaseerd op het uiterlijke zaad van Abraham, maar ook in Christus is de joodse christen een innerlijke zaad van Abraham.

Waarom vindt het Formulier het Abrahamitisch verbond dan zo belangrijk? Omdat dit Formulier terugvalt op de besnijdenis (*"Dewijl dan nu de Doop in de plaats der Besnijdenis gekomen is, ..."*).

Om deze vraag te bestuderen moet eerst de betekenis van de besnijdenis onderzocht worden.

3. Wat betekent de besnijdenis?

Abraham kreeg het teken van de besnijdenis, omdat hij op God vertrouwde. Voor Abraham was dit teken een zegel der rechtvaardigheid van het geloof (Gen. 15:6, Rom. 4:3 en Rom. 4:11).

Geldt dit dan ook voor alle Joden?

Hier wordt toch alleen de naam van Abraham genoemd?

De Joden worden toch niet gerechtvaardigd op grond van de besnijdenis (1 Kor. 7:19)?

Een ieder staat toch schuldig voor God, zowel de besneden Jood als de onbesneden Griek, de heiden (Rom. 3:10)?

Een ieder wordt toch alleen uit het geloof gerechtvaardigd (Rom. 1:17 en 3:22)?

Hier is sprake van een complete zegel voor alleen Abraham. Abraham was nog in de voorhuid toen hij God vertrouwde. Op grond van deze rechtvaardigheid van het geloof ging God met Abraham een Abrahamitisch verbond aan. Op grond van dit geloof werd hij besneden. Abraham had hier eerst de geestelijke besnijdenis (besnijdenis van het hart; vgl. Deut. 10:16) en daarna de natuurlijke besnijdenis ontvangen. Hier is sprake van een unieke situatie. Opmerkelijk is dus dat Abraham op grond van zijn geloof in God de natuurlijke besnijdenis heeft ontvangen.

God kon de 'wet' niet aan de gehele toenmalige wereld bekend maken, dit om de eenvoudige reden dat de toenmalige mensen hieraan geen gehoor gaven. De 'wet' vraagt namelijk liefde en gehoorzaamheid tot God. Toch ging God als initiatiefnemer verder. Hij moest hiervoor wel helemaal teruggaan naar één persoon, namelijk Abraham.

Hier was sprake van een ongelofelijke uiting van liefde van God aan de wereld (de wereld die God namelijk had afgewezen). Bijna was de wereld definitief verloren, maar God koos Abraham (Deut. 10:15). En uit Abraham ontstond Israël. En uit Israël is Christus geboren.

De basis is niet het verbond, ook niet de belofte, maar de liefde van God voor de wereld (vgl. Joh. 3:16).

Israël was als het ware de wachtkamer, met haar Oude verbond (= Sinaitisch verbond). Wanneer Jezus optrad, ging de wachtkamer van binnenuit open; de grote Arts trad naar voren en de zegen begon uitgedeeld te worden. Eerst over Israël en dan over alle volken. Vanaf dat moment verloor de wachtkamer zijn betekenis en is het Nieuwe verbond een feit. De 'wet van Christus' wordt door de Geest in het hart geschreven (2 Kor. 3:3-6).

De Joden hebben de natuurlijke besnijdenis op grond van het geloof van Abraham ontvangen. Zoals vermeld, houdt deze besnijdenis in dat God voor de Joden hun God zal zijn en dat zij Israël als hun land zal zijn. Deze besnijdenis is tot op heden bij de Joden gehandhaafd (Hand. 15:24, 21:21-26, 24:12, 24:18 en 25:8).

De natuurlijke besnijdenis heeft niets te maken met wedergeboorte/bekering en geloof op zich. Wat wel voor wedergeboorte/bekering en geloof van belang is, is de besnijdenis van het hart. Dit houdt in dat een Jood de voorhuid van zijn hart moet laten besnijden (Deut. 10:16). Dit betekent dat een Jood moet erkennen dat hij veroordeeld is en dat hij moet bekeren. Hoe?

Door in de Heere te geloven. Wanneer deze besnijdenis heeft plaatsgevonden, dan is een Jood een echte en volledige Jood (Rom. 2:28-29 en Gal. 6:16). En sinds het NT gaat het om geloof in Christus (Ef. 1:13).

De natuurlijke besnijdenis wijst dus niet naar de doop, maar naar de besnijdenis van het hart. Deze besnijdenis is zowel in het OT als in het NT hetzelfde gebleven. Wat 'extra' nieuwtestamentisch is, is dat Christus Gods oordeel over de mensen op zich heeft genomen. Dit is de besnijdenis van Christus (Col 2:11). Dit houdt in dat wij (Joden en heidenen) Christus in ons hart en leven moeten laten komen. Dit is een geweldige ingreep. Bij deze operatie gaat het om leven en dood. Dit is de volmaakte geestelijke besnijdenis.

Dus voor de besnijdenis van het hart / besnijdenis van Christus heeft men geen besnijdenis of doop nodig, maar het geloof in God in Christus, Die voor ons Zijn bloed heeft uitgestort. (OT; de offers als voorafschaduwung; o.a. Lev. 16:7-10 en NT; Jezus Christus als het volmaakte offer; o.a. 2 Kor. 5:18-19).

Aan de doop kan geen 'is-gelijk-teken' aan de besnijdenis worden gekoppeld. De doop, qua inhoud, is in het NT een nieuw element geworden, namelijk 'een begrafenissen en daarna opstanding in Christus'. En deze begrafenissen en opstanding was reeds in het OT geprofeteerd, namelijk in 2 Koningen 13:20-21. Een dode man werd in het graf van Elisa levend en rees op zijn voeten.

4. Schematische voorstellingen.

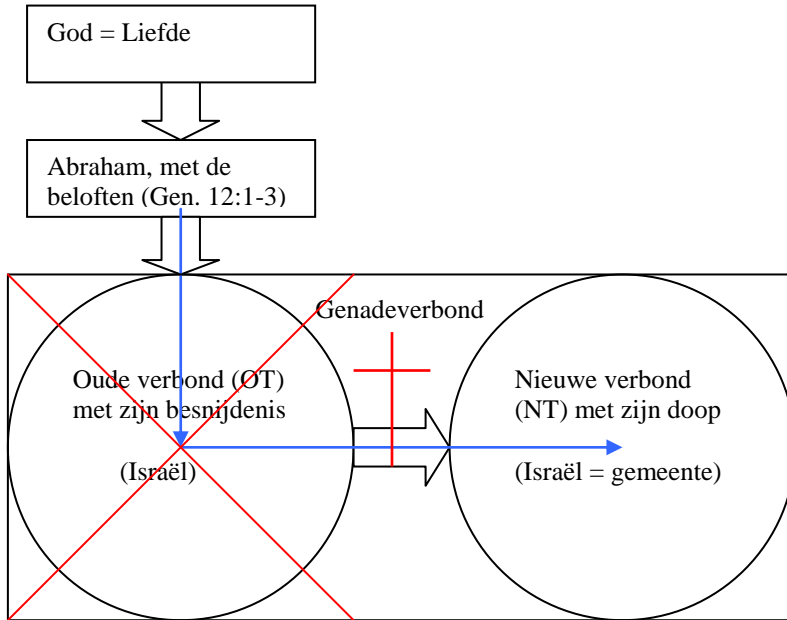
Hierna zijn schematische voorstellingen uitgebeeld. Deze figuren geven weer op welke wijze de beloften worden gerealiseerd.

In figuur 1 wordt een schema voorgesteld, dat door de gereformeerde theologie wordt aangehangen (zie inleiding). Het uitgangspunt bij hen is 'één verbond'.

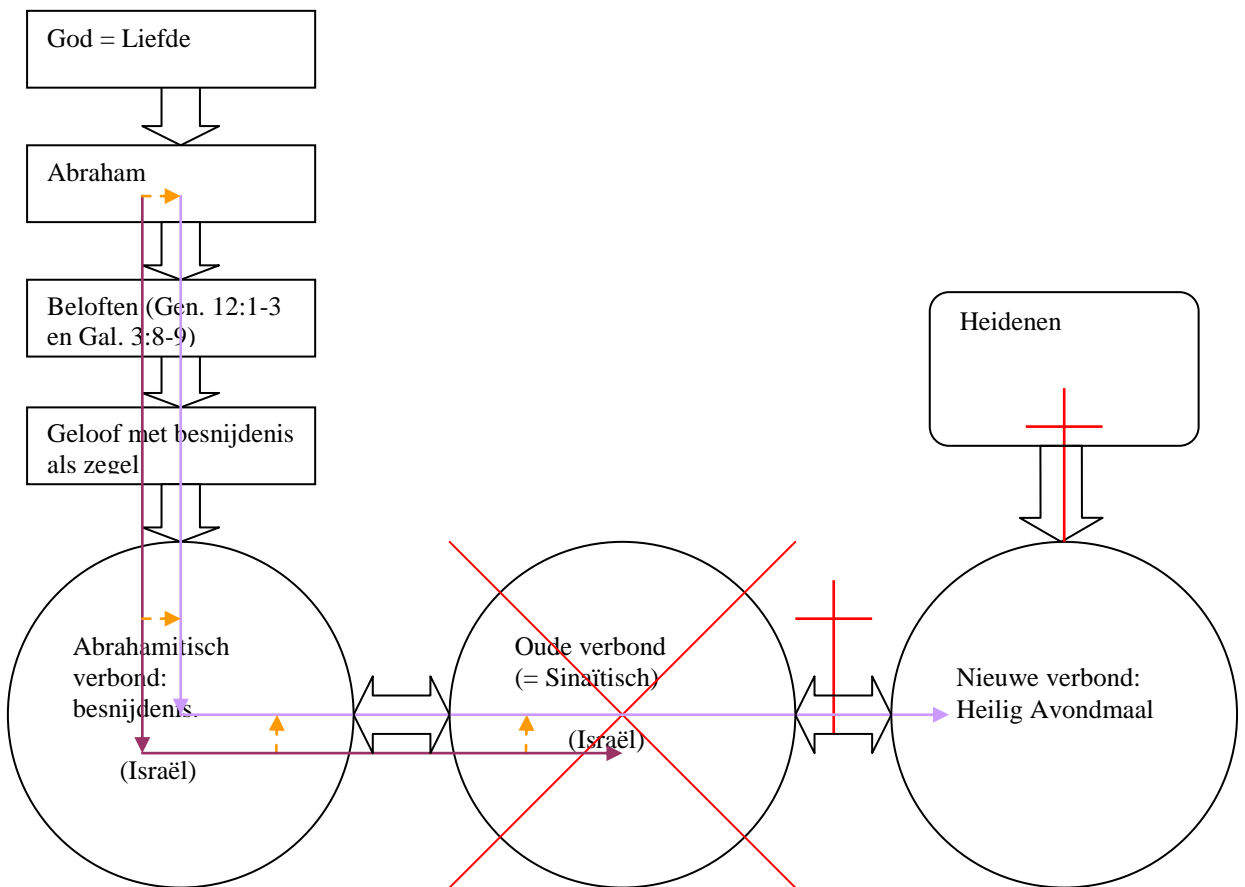
In figuur 2 wordt een voorstelling weergegeven, die uitgewerkt zijn in de hoofdstukken 1, 2 en 3. Hier is het uitgangspunt 'meerdere verbonden'. In dit figuur beperk ik me tot drie verbonden, te weten: Abrahमितisch verbond, Sinaitisch verbond en Nieuwe verbond.

Legenda voor de figuren 1 en 2:

- = uitwerking van de beloften van Gen. 12:1-3 (land, volk en zegen voor Israël = gemeente).
- = vervulling van de wet en verzoening van de zonden door het bloed van Christus.
- = verbinding tussen 'een Jood, die in het openbaar is' en 'een Jood, die in het verborgen is'.
- = uitwerking van de beloften van Gen. 12:1-2 (Israël).
- = uitwerking van de belofte van Gen. 12:3 (gemeente).

Figuur 1.

Figuur 2.

5. Is de doop in de plaats van de besnijdenis gekomen?

De redenering dat de doop in de plaats van de besnijdenis is gekomen, is nergens in het NT terug te vinden. In het besluit van de apostelen (Hand. 15:10) wordt wel gezegd dat de heidense christenen niet natuurlijk besneden hoeven te worden, maar daarbij wordt niets gerept van hun doop als een vervangend ritueel van de natuurlijke besnijdenis. Ook wordt niet uitgesproken dat joodse christenen de natuurlijke besnijdenis voortaan zouden moeten inruilen voor de doop. Sterker nog, zij mogen hun natuurlijke besnijdenis (m.i. gelukkig) behouden. Dit houdt natuurlijk niet in dat de joodse christenen hierdoor mogen terugvallen onder de wet. Aan de andere kant hoeven zij ook niet te laten besnijden.

Het Formulier meldt het volgende: “*Dewijl dan nu de Doop in de plaats der Besnijdenis gekomen is, ...*”. Het vorenstaande is ontleend aan Kol. 2:10-12. De christelijke doop wordt hier aangeduid als ‘de besnijdenis van Christus’. Deze doop zou hier dan zo getypeerd worden, omdat zij min of meer de christelijke vervanging is van de natuurlijke besnijdenis. Deze conclusie is m.i. te snel genomen.

Er is geschreven dat de besnijdenis van Christus **niet met handen geschiedt**, hetgeen inhoudt dat het oordeel aan ons, zondaars, in Christus is voltrokken.

Dus kan de besnijdenis van Christus beslist niet vergeleken worden met de christelijke doop, **die wel met handen geschiedt**. Wij zijn geestelijk besneden door de besnijdenis van Christus (Fil. 3:3).

De stelling “*Daarenboven, hetgeen de Besnijdenis deed aan het Joodse volk, hetzelfde doet de Doop aan onze kinderen; welke oorzaak is, waarom de heilige Paulus de Doop noemt de Besnijdenis van Christus*”, vermeld in artikel 34 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis, kan op grond vorenstaande overwegingen niet juist zijn.

Ervan uitgaande dat de doop wel in de plaats van de besnijdenis is gekomen, waarom maken de joodse christenen (die gedoopt zijn) zoveel problemen dat de heidense christenen alsnog zich moeten laten besnijden? (Hand. 15 en Gal. 5:2-4). Hieruit zou eerder moeten worden geconcludeerd dat de doop **niet** in de plaats van de besnijdenis is gekomen. De achterliggende gedachte van dit probleemmakerij is eerder gelegen in het feit dat de joodse christenen eisen dat de heidense christenen geheel ingevoegd moeten worden in het joodse volk en wetgeving. En dat is juist niet de bedoeling. Jezus Christus heeft er voor gezorgd dat alle mensen, die in Hem geloven, kinderen van Abraham zijn (Rom. 1:16b). En alle mensen zijn: besneden en gedoopte joodse christenen en onbesneden en gedoopte heidense christenen.

6. Wat is de betekenis van de besnijdenis van Christus en de doop?

In het tekstgedeelte Kolossenzen 2:11 en 12 wordt geschreven dat wij:

1. Besneden zijn in Christus;
2. Begraven zijn in de doop met Christus;
3. Opgewekt zijn met Christus;
4. Levend gemaakt zijn met Christus.

Ad 1.

Wij zijn niet besneden in de doop, maar in Christus. Hier gaat het niet om de besnijdenis van Jezus op de 8^e dag, maar het is het sterven van Christus. In Hem zijn wij veroordeeld en dit oordeel is voltrokken aan het kruis. Deze besnijdenis is niet met handen geschied (dus niet met de doop), maar hier wordt bedoeld dat het lichaam van de zonde van het vlees (de natuurlijke mens; 1 Kor. 2:14) wordt uitgetrokken (zie ook Rom. 6:6 en 8:3).

God heeft deze zonde veroordeeld. Dit oordeel over ons lichaam van de zonde is aan het kruis voltrokken aan Christus. Dit is de besnijdenis van Christus. Hier heeft de daad van God plaatsgevonden (vgl. Luk. 23:33). En deze daad heeft plaatsgevonden op het moment dat wij Jezus als de Zaligmaker hebben aangenomen. Dit is een persoonlijke geloofszaak dat innerlijk in ons hart is geschied. Hier gaat het om een verzoening ten opzichte van God. Er vindt een verandering plaats van onze positie ten opzichte van God, namelijk van zondaar naar christen.

Ad 2.

Nu volgt de doop. God heeft ons de doop gegeven. Wij hebben de verantwoordelijkheid deze zonde in Christus te veroordelen door middel van de doop (Hand. 22:16, Ef. 4:22 en Kol. 3:9). Wij worden in Christus begraven; door de doop in Zijn dood. Hier wordt ons dode lichaam van de zonde (de natuurlijke mens; 1 Kor. 2:14) begraven. Want dit dode lichaam van de zonde moet toch begraven worden!?! Anders gaat dit lichaam nog ‘stinken’. De doop is geen symbolische voorstelling van sterven, maar van begraven. Door ons in Christus te begraven, plaatsen wij ons op het terrein van de doden. Zo verenigt de doop ons symbolisch met het dood-zijn van Christus en begraven Christus.

Dus de doop is niet in de plaats van de natuurlijke besnijdenis gekomen, maar volgt op de besnijdenis van Christus. In dit tekstgedeelte staat niet ‘besneden in de doop’, maar ‘begraven in de doop’ (zie ook Rom. 6:1-11

en Gal. 3:27). Dit is een publieke belijdenis dat uiterlijk wordt beleden. Hier gaat het om het afwassen van de zonde (als macht). Anders gezegd, de natuurlijke mens of oude mens of het lichaam van de zonde is in Christus begraven. Er vindt een verandering plaats van onze positie ten opzichte van de wereld, namelijk van het rijk van satan naar het Koninkrijk van Koning Jezus.

Ad 3 en 4.

Dan mogen wij nota bene ook nog opgewekt zijn. Dit is helemaal onbegrijpelijk mooi. Toch staat dit in dit tekstgedeelte (zie ook Rom. 6:11 en Kol. 3:1-4). Als dit niet in heeft gestaan dan heb ik niet gedurfd om dit aan het papier toe te vertrouwen. Wij zijn in Christus weer opgewekt in een nieuw leven (de geestelijke mens; 1 Kor. 2:15). Wij wandelen in een nieuw leven. Dit alles tot eer en de heerlijkheid van de Vader. In Christus zijn wij een nieuw schepsel; het oude schepsel is begraven, kijk, alles is nieuw geworden (2 Kor. 5:17). Dit betekent echter niet dat wij volledig opgewekt zijn, dat wil zeggen dat wij ook in een nieuw verheerlijkt lichaam leven. Nee, er is een nieuwe strijd ontstaan, namelijk een strijd tussen de geestelijke mens en de vleeselijke mens (1 Kor. 3:1; zie ook Rom. 7:26).

De zonden die wij na de doop helaas doen, kunnen wij voorleggen bij Jezus, die de Voorspraak is bij de Vader (1 Joh. 2:1). Wij moeten dan wel onze zonden belijden (1 Joh. 1:9). In die zin wordt het afwassen van de zonden (als daad) bedoeld. Dat wij voortdurend door het bloed van Christus Jezus van onze zonden gereinigd moeten worden (Hand. 22:16, 1 Petr. 1:2 en Hebr. 9:14).

De basis van de doop is niet het Abrahamitisch verbond met haar besnijdenis, maar het Nieuwe verbond met haar wedergeboorte/bekering en geloof in Jezus Christus.

Op verschillende plaatsen in het NT wordt gesproken over doop na wedergeboorte/bekering en geloof. Markus 16:16 (Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden). Handelingen 2:38a (Bekeer u en wordt gedoopt in de naam van Jezus Christus tot vergeving van de zonde). Handelingen 2:41 (Die dan zijn woord gaarne aannamen, werden gedoopt). Handelingen 9:18c (en werd gedoopt). Handelingen 10:44 (die het Woord hoorden) en 48 (dat zij zouden gedoopt worden).

Hoe komt het dat wij, met betrekking tot de kinderdoop, toch op het Abrahamitisch verbond blijven hameren? Om deze vraag te kunnen beantwoorden, moeten wij de verbondsgedachte van het verbond onderzoeken.

7. Wat is de verbondsgedachte van het verbond?

De verbondsgedachte houdt in dat kinderen uit gelovige ouders in het verbond van God worden opgenomen. Zij zijn erfgenamen van God. Zij horen er ook bij. Het teken is de kinderdoop. Bij het overlijden van een kind, kan dit kind op grond van het verbond, wonen in het rijk van God. Dus is dit kind gered. Het Formulier valt terug op het verbond (*..., zo zal men de kinderen als erfgenamen van het rijk van God en van zijn verbond dopen.*).

8. Welk bijbels verbond behoort tot het verbond van de verbondsgedachte?

Behoort het Abrahamitisch verbond tot de verbondsgedachte?

Het verbond van Genesis 17:7 is niet uitdrukkelijk een reddingsverbond. Dit verbond is wel aanleiding tot onze redding geweest, want Christus is uit dit verbond geboren. Voor beweegredenen wordt verwezen naar hoofdstukken 2, 3, 4 en 5. Dit verbond behoort dus niet onder het verbond van de verbondsgedachte.

Behoort het Nieuwe verbond dan tot de verbondsgedachte?

Dit verbond is een reddingsverbond. Dit is het verbond van het christelijk geloof. Wij hebben daaraan deel door wedergeboorte/bekering en geloof in Jezus Christus en wij ontvangen de Heilige Geest. De wet wordt door de Geest in het hart geschreven (2 Kor. 3:3-6). Het lijkt ons logisch dat de kinderen dit niet in zich hebben. Dus ook het reddingsverbond kan niet onder de verbondsgedachte worden gebracht.

Is er sprake van een vermenging van het Oude en Nieuwe verbond?

Een element uit het Oude verbond is de besnijdenis, om de kinderdoop te verdedigen, door middel van de doop uit het Nieuwe verbond. Het probleem hier is dat de vernieuwing door de Heilige Geest achterwege blijft. Indien wel een vernieuwing door de Heilige Geest aan kinderen wordt gegeven dan vallen wij terug in de leer van de Rooms Katholieke kerk. Dit is niet de bedoeling. Want de Heilige Geest ontvangen wij pas nadat wij geloven in Jezus Christus (Joh. 3:3 en Ef. 1:13). Deze mengeling van verbonden kan dus ook niet onder de verbondsgedachte worden gebracht.

Gelet op de bovenstaande overwegingen moet geconstateerd worden dat er geen verbondsgedachte bestaat.

9. Hoe zit het nu met kinderen van gelovige ouders?

9.1. Vanuit de verbondsgedachte.

De oorsprong van de verbondsgedachte is gelegen in de volgende vraag: “Hoe zit het nu met kinderen van gelovige ouders?”.

Deze vraag kan niet door middel van de verbonden worden beantwoord. Want geen enkel verbond dekt de verbondsgedachte (zie hoofdstukken 7 en 8).

De bijbel maakt zich niet ongerust over het heil van kinderen. Kinderen zijn niet behouden, maar als ze doodgeboren zijn of jong zijn gestorven, worden ze behouden op grond van het werk van Christus.

9.2. Vanuit het geloof van de ouders.

Ook kunnen de kinderen niet op basis van het geloof van de ouders gered zijn. Nergens in de Bijbel is vermeld dat de kinderen op basis van het geloof van de ouders worden gered.

Een ieder is eerst gered na wedergeboorte/bekering en geloof in Jezus Christus (Joh. 1:12-13). Het wordt lastig om deze termen toe te passen op onwetende kinderen.

9.3. Verzekering.

Is de vraag “Hoe zit het nu met kinderen van gelovige ouders?” niet een uiting van onze onzekerheid? Beperken wij niet op deze manier niet de onbeperkte genade van God, de Vader? Hebben wij voor ons zelf dan niet een verzekering afgesloten, in de zin dat, mocht het verkeerd gaan, de gestorven kinderen in de hemel komen? Ook deze verzekering is beperkt, want de kinderdoop kunnen wij toch niet toepassen op kinderen die doodgeboren zijn!?

9.4. De liefde van God.

De basis is niet het verbond, maar de liefde van God. God begint met een kind met Zijn liefde. Hij begint met een kind reeds in de buik van de moeder (Ps 139:14-16). Van belang is om vast te houden dat God altijd de Eerste is. Bij het opgroeien van een kind, is dit kind onder de hoede van zijn ouders. Dit kind is dan ook geheiligd in de ouders (1 Kor 7:14). Daarom is kinderen opvoeden in de vreze van de Here ontzettend belangrijk. Ouders hebben hier de taak om hun kind te vertellen van Jezus, sterker nog, ze hebben de taak om hun kind te brengen bij Jezus. Wat er dan gebeurt tussen Jezus en hun kind is een zaak van Jezus en kind en niet van de ouders.

10. De huisteksten.

De vraag of zich bij het dopen van Cornelius met zijn bloedverwanten (Hand. 10:24), Lydia met haar huis (Hand. 16:15), ook kinderen bevonden, durf ik niet met zekerheid te beantwoorden (zie ook 1 Kor. 1:16). Naar mijn idee wijzen teksten als Handelingen 10:44 waarin de Heilige Geest op allen valt, die het Woord hoorden en Handelingen 16:34 waarin de stokbewaarder zich verheugde, dat hij met zijn gehele huis tot het geloof in God was gekomen, op een ontkenning van deze vraag.

Hierbij moet men er op bedacht zijn dat het woord ‘kind’ in de oosterse wereld regelmatig in relatie wordt gebracht met het nageslacht. Men zegt dan: “Ik ben volwassen, maar ik ben een kind van die vader en die moeder.”

Deze teksten zijn in deze studie niet verder uitgewerkt. Deze teksten kunnen namelijk te snel gebruikt worden om je eigen gelijk te krijgen (cirkelredenering). In deze studie is meer gekeken naar de principes van de doop.

11. Conclusie.

De spanning inzake deze studie richt zich naar ‘de juiste vooronderstelling’, de termen ‘het verbond’, ‘de besnijdenis’ en ‘het moment van de doop’.

De doop vraagt naar een juiste vooronderstelling. Bij de gereformeerde leer van de doop is de vooronderstelling gebaseerd op het Abrahamitisch verbond van God. Bij de bijbelse doop (doop na wedergeboorte/bekering en geloof in Jezus Christus) is de vooronderstelling gebaseerd op het Nieuwe verbond.

De doop kan niet terugvallen op het Abrahamitisch verbond. Dit verbond is alleen bestemd voor Israël. Wij zijn van oorsprong heidenen, en geen Joden. De basis van de doop is het Nieuwe verbond. Dit verbond is gereed gemaakt door de Middelaar Jezus Christus. Wij (Joden en heidenen) kunnen alleen in het Nieuwe verbond komen door wedergeboorte/bekering en geloof in Jezus Christus.

De doop handhaaft de eigen identiteit van de Jood en heiden. De identiteit van een heiden is niet gebaseerd op het uiterlijke zaad van Abraham, maar in Christus is de heidense christen een innerlijke zaad van Abraham. De identiteit van een Jood is wel gebaseerd op het uiterlijke zaad van Abraham, maar ook in Christus is de joodse christen een innerlijke zaad van Abraham.

De doop werkt de belofte direct uit. De belofte van het Nieuwe verbond houdt in dat er sprake is van een directe vergeving van de zonden en het ontvangen van de Heilige Geest. Dit zijn de kenmerken van van het Nieuwe verbond. Het teken is Heilig Avondmaal.

Dit in tegenstelling tot hetgeen vermeld is in de Heidelbergse Catechismus (vraag en antwoord 74), te weten: “..., en dat hun door Christus’ bloed de verlossing van de zonden en de Heilige Geest, die het geloof werkt, niet minder dan de volwassenen toegezegd wordt, ...”). Hier wordt als het ware gezegd dat een afwassing van de zonden en het ontvangen van de Heilige Geest hopelijk in de toekomst zal plaatsvinden.

De doop is niet in de plaats van de natuurlijke besnijdenis gekomen. De natuurlijke besnijdenis is alleen van toepassing op het volk Israël. Als dit wel zou zijn, dan zouden de Joden geen druk hebben uitgeoefend om de heidense christenen alsnog te laten besnijden. De besnijdenis van Christus is ook niet de doop. De besnijdenis van Christus is de kruisiging van de ‘natuurlijke’ mens (Gal. 2:19-20). De besnijdenis van Christus geschiedt niet met handen, terwijl de doop wel geschiedt met handen. Met mijn juridische achtergrond kan ik de appel niet vergelijken met de peer. In mijn studie met betrekking tot de voorstanders van de kinderdoop mis ik de besnijdenis van het hart in verhouding tot de besnijdenis van Christus. Dit vind ik opmerkelijk. Hier wordt dus gesprongen van de natuurlijke besnijdenis over de besnijdenis van Christus naar de doop.

De doop, die aan onwetende kinderen wordt gegeven, kan niet worden beschouwd als bijbelse doop. Een onwetend kind kan logischerwijs niet God aannemen en geloven (Joh. 1:12-13 en 3:1-8). Toch wordt dit in het eerste gedeelte van de Dankzegging van het Formulier gesteld (“*Almachtige, barmhartige God en Vader, wij danken U en loven U, dat Gij ons en onze kinderen, door het bloed van Uw lieven Zoon Jezus Christus, al onze zonden vergeven, en ons door Uw Heiligen Geest tot lidmaten van Uw eniggeboren Zoon, en alzo tot Uw kinderen aangenomen hebt, en ons dit met de Heilige Doop bezegelt en bekrachtigt*”). Hier wordt dus de wedergeboorte aan de onwetende kinderen toebedeeld.

De doop is een scheidslijn tussen het oude leven en het nieuwe leven in Christus. De doop kan alleen plaatsvinden na wedergeboorte/bekering en geloof in Jezus Christus. De doop is een begrafenis van de oude mens en opstanding van de nieuwe mens.

Hier is geen enkele daad van onze kant aanwezig. Enige wat wij moeten doen is ons laten dopen.

De doop is niet onze redding. Het geloof in de opstanding Jezus Christus is onze redding. Daarom is de doop een bede van een goed geweten tot God (1 Petr. 3:21). Wij vragen in de doop aan God om ons hart te reinigen en van onze zonden af te wassen (Hand. 22:16 en Hebr. 9:14).

Laat God de onwetende kinderen aan zijn lot over? Zo is God niet. De bijbel maakt zich niet druk over het heil van deze kinderen. Sterker nog, deze kinderen worden in de Bijbel hoog aangeschreven (Ps. 8:3, Matth. 18:3 en 18:10-11). Een onwetend kind heeft wel een zondige natuur (= natuurlijke mens). Hier zijn de zondige natuur en zonden als daden nog een twee-eenheid. Het werk van Christus voor de zonde als daad, dat alleen iemand toegerekend wordt op grond van bekering en geloof, hebben deze kinderen, met eerbied gezegd, niet nodig (Deut. 24:16; 1 Joh. 1:7 en 1 Joh. 2:2). Dus heeft God een volmaakte grond om alle kinderen op grond van het offer van Christus in Zijn hemel op te nemen. Jonge onwetende kinderen **zijn** niet behouden, maar als ze jong sterven **worden** ze behouden.

12. Vergelijking in overzicht.

Hieronder wordt in het kort de kinderdoop (aan onwetende kinderen) vergeleken met de doop op geloof.

Kinderdoop (aan onwetende kinderen)	Doop op geloof
Indirecte vertrekpunt is het Oude verbond.	Directe vertrekpunt is het Nieuwe verbond.
Het Oude verbond wordt uitgelegd als het hele Oude Testament.	Het ‘Oude verbond’ wordt door de bijbel uitgelegd als het Sinaïtisch verbond.

Het Oude verbond is vervangen door het Nieuwe verbond. Dit is vervangingstheologie.	Het Abrahamitisch verbond en het Nieuwe verbond blijven gehandhaafd. Dit is geen vervangingstheologie.
Het teken van het Oude verbond is de besnijdenis en het teken van het Nieuwe verbond is de doop.	Het teken van het Nieuwe verbond is Heilig Avondmaal.
Wordt gezien als besnijdenis van Christus én begrafenis van de oude mens en opstanding van de nieuwe mens.	Wordt gezien als begrafenis van de oude mens en opstanding van de nieuwe mens in Christus.
Alleen na natuurlijke geboorte.	Alleen na geestelijke geboorte.
Zonder wedergeboorte.	Na wedergeboorte.
Afwezigheid van een geweten bij onwetende kinderen.	Aanwezigheid van een bede van een goed geweten tot God.
Alleen op basis van het geloof van de ouders. Soms dat zelfs niet.	Alleen op basis van het persoonlijk geloof.
Afhankelijke lijdelijkheid (een onwetende kind wordt gedoopt).	Afhankelijke verantwoordelijkheid (een gelovige laat zich dopen).
Jezus zegende de kinderen; hij doopte ze niet.	Op dezelfde wijze gedoopt worden als Jezus.

13. Het dagboek van een mol.

Eerst wil ik beginnen met een citaat van George Caird:

‘Het is juist wanneer theologen aanspraak maken op bijbels gezag voor hun eigen overtuigingen en praktijken dat ze vooral blootstaan aan universele verleidingen... om zomaar te concluderen dat de bijbelschrijver het over hetzelfde heeft als zij, terwijl het hun eigen woorden zijn.’

Voor mij is het daarom zo belangrijk om bij het lezen van de bijbel altijd de vraag te stellen waarom de schrijver een tekstgedeelte zo heeft opgesteld. Hierbij moet ik me laten leiden door de Heilige Geest (1 Kor. 2:10).

Hoe komt het dat ik anders ben gaan denken over de doop? Het geschrift “*Het verbond*”, geschreven door de heer H.J. Koorevaar, docent Algemene inleiding tot het Oude Testament, heeft mij wakker geschud en mij gedwongen deze studie aan te gaan.

Voordat ik met deze studie ben begonnen, heb ik de Vader in de hemel gevraagd of Hij mij bij dit onderzoek wil helpen. Bij de start van deze studie heeft Hij mij het volgende bevel gegeven: “Onderzoek het Woord die je van Mij hebt ontvangen”.

Het schrijven van dit verslag heeft mij veel moeite gekost. Je kunt wel overtuigd zijn dat de doop na bekering en geloof in Jezus Christus de juiste is, maar het zelf ook doen is iets anders. Er spelen zoveel andere factoren, zoals: ik ben als onwetend kind gedoopt; ik heb belijdenis van het geloof afgelegd; ik heb vooral angst voor een scheuring in mijn gezin. Toch merk ik dat de Vader deze bezwaren in de loop van de tijd aan het afbreken is. Hierbij heeft vooral Hand. 19:1-7, waarin de ‘overdoop’ wordt beschreven, een positieve bijdrage gegeven.

Om onderscheid te maken tussen doop en overdoop heb ik gelet op de definitie van de doop, te weten: een begrafenis van de oude mens en opstanding van de nieuwe mens in Christus (Rom. 6:3-4 en Col. 2:12).

Hierbij heb ik een drietal gedachten en conclusies gegeven:

1 **Wanneer word je in Christus begraven?**

Als je in Christus gestorven bent.

2 **Wanneer ben je in Christus gestorven?**

Als je in Christus gekruisigd bent.

3 **Wanneer ben je in Christus gekruisigd?**

Als je bewust in Hem gaat geloven.

3° Dus was mijn kinderdoop in onwetendheid geen doop.

2° Dus wordt mijn doop geen overdoop.

1° Dus moet ik me laten dopen.

Mijn 'kinderdoop' kan ik thans alleen maar zien als het opdragen aan God, de Vader.

Door deze studie heb ik kunnen realiseren wat wedergeboorte/bekering en geloof in Jezus Christus concreet inhoudt. God heeft mij in de V-periode bekeerd (tijdelijk verblijf van mijn gezin bij de familie V. te L. gedurende de periode van oktober 1996 - oktober 1997). In dit tijdsbestek heeft God mijn hart besneden. In die periode is mijn lichaam van de zonden van het vlees uitgetrokken (zie ook mijn bijbelstudies "*Van zondaar naar christen, deel 1 en 2*", Barneveld, april 2003). Dit dode lichaam draag ik als het ware nog steeds bij mij. Het is een last voor mij geworden, terwijl het afgelegd kan worden door dit dode lichaam te begraven door middel van de doop.

Op 24 september 2001 heb ik de werkelijke en diepe betekenis van de besnijdenis van Christus en de doop leren kennen. De Heilige Geest liet mij door apostel Petrus zien dat Jezus Christus voor mij is gestorven, voor mij is begraven en voor mij is opgestaan. Hij voor mij (1 Petr. 2:24). Ik hoef alleen maar **in** Jezus Christus te geloven, **in** Jezus Christus te sterven, **in** Jezus Christus begraven te worden en **in** Jezus Christus opgewekt te worden.

Tot slot dank ik God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Hem komt de eer en de lof toe, tot in eeuwigheid.

Op 22 september 2002 heb ik me laten dopen.

Barneveld, april 2003

Erik J. Moll

Literatuur:

- JILDERT DE BOER, *Met de doop in de knoop? Bijbels licht over een "blinde vlek"*, Verdieping en Aansporing, Harderwijk, 2000.
- C. DEN BOER, *Op verkenning in het Nieuwe Testament*, pag. 105-109, Ton Bolland, De Vuurbraak bv, Barneveld, 2^e druk 1983.
- D. BRIDGE & D. PHYERS, *Het water dat scheiding brengt*, Interlektuur, Arnhem, 1981.
- JAKOB VAN BRUGGEN, *Het diepe water van de doop*, Kok, Kampen, 2^e druk 1998.
- JOHN BUNYAN, *De Christenreis naar de eeuwigheid*, pag. 43, B.V. Uitgeverij "De Banier", 3^e druk 1990.
- ARNOLD DALLIMORE, *Charles Haddon Spurgeon*, pag. 96, De Groot Goudriaan, Kampen, 1995.
- DRS. K. EXALTO, *Water en Geest: Overwegingen aangaande de christelijke doop*, Echo, Amersfoort, 1990.
- J.G. FIJNVANDRAAT / J.P.H. FIJNVANDRAAT, *Verbondskinderen?*, H. Medema, Vaassen, 1992.
- DR. L. FLOOR, *Waarom dopen wij onze kinderen?*, Uitgeverij Groen, Heerenveen, 2000.
- DR. J. VAN GENDEREN EN DR. W.H. VELEMA, *Beknopte gereformeerde dogmatiek*, pag. 510, Uitgeverij Kok, Kampen, 2^e druk.
- DR. C. GRAAFLAND, *Volwassendoop - Kinderdoop - Herdoop. Een bijbelse verkenning*, IZB, Amersfoort, 4e druk 1996.
- DR. H.J. KOOREVAAR, *Het Verbond*, pag. 1-12, Aarschot, 1982, in Algemene inleiding tot het Oude Testament, Bijbelinstituut België, Evangelische Theologische Faculteit, Heverlee, 1998.
- HENK P. MEDEMA, *Eén doop. De weg van discipelschap*, pag. 43 en 51, Uitgeverij Medema, Vaassen, 2000.
- ERIK J. MOLL, *bijbelstudies Van zondaar naar christen, deel 1 en 2*, Barneveld, april 2003
- *Parallelbijbel: Statenvertaling & Het Boek*, Stichting International Bible Society / Holland, 1994.
- STICHTING SJOFAR, *...Daar was veel water. De bijbelse doop*, stichting SJOFAR, Voorburg, 3^e druk 1992.

De afbeelding op de voorpagina is ontleend aan *Het blijvende woord, Bijbelse geloofsbegrippen*, pag. 89, uitgeverij J.H. Kok-Kampen, 4^e druk januari 1980.

Bijlage: Bijbelteksten ontleend aan de Statenvertaling.

Genesis

12:1-3.

- De HEERE nu had tot Abram gezegd: Ga gij uit uw land, en uit uw maagschap, en uit uws vaders huis, naar het land, dat Ik u wijzen zal.
- En Ik zal u tot een groot volk maken, en u zegenen, en uw naam groot maken; en wees een zegen!
- En Ik zal zegenen, die u zegenen, en vervloeken, die u vloekt; en in u zullen alle geslachten des aardrijks gezegend worden.

15:6.

- En hij geloofde in den HEERE; en Hij rekende het hem tot gerechtigheid.

17:7, 8, 13, 19.

- En Ik zal Mijn verbond oprichten tussen Mij en tussen u, en tussen uw zaad na u in hun geslachten, tot een eeuwig verbond, om u te zijn tot een God, en uw zaad na u.
- En Ik zal u, en uw zaad na u, het land uwer vreemdelingschappen geven, het gehele land Kanaan, tot eeuwige bezitting; en Ik zal hun tot een God zijn.
- De ingeborene van uw huis, en de gekochte met uw geld zal zekerlijk besneden worden; en Mijn verbond zal zijn in ulieder vlees, tot een eeuwig verbond.
- En God zeide: Voorwaar, Sara, uw huisvrouw, zal u een zoon baren, en gij zult zijn naam noemen Izak; en Ik zal Mijn verbond met hem oprichten, tot een eeuwig verbond zijn zade na hem.

Leviticus

16:7-10.

- Hij zal ook beide bokken nemen, en hij zal die stellen voor het aangezicht des HEEREN, aan de deur van de tent der samenkomst.
- En Aaron zal de loten over die twee bokken werpen: een lot voor den HEERE, en een lot voor den weggaanden bok.
- Dan zal Aaron den bok, op denwelken het lot voor den HEERE zal gekomen zijn, toebrengen, en zal hem ten zondoffer maken.
- Maar de bok, op denwelken het lot zal gekomen zijn, om een weggaande bok te zijn, zal levend voor het aangezicht des HEEREN gesteld worden, om door hem verzoening te doen; opdat men hem als een weggaanden bok naar de woestijn uitlate.

Deuteronomium

5:2-3.

- De HEERE, onze God, heeft een verbond met ons gemaakt aan Horeb.
- Met onze vaders heeft de HEERE dit verbond niet gemaakt, maar met ons, wij die hier heden allen levend zijn.

10:15, 16.

- Alleenlijk heeft de HEERE lust gehad aan uw vaders, om die lief te hebben, en heeft hun zaad na hen, ulieden, uit al de volken verkoren, gelijk het te dezen dage is.
- Besnijdt dan de voorhuid uws harten, en verhardt uw nek niet meer.

21:23.

- Zo zal zijn dood lichaam aan het hout niet overnachten; maar gij zult het zekerlijk ten zelven dage begraven; want een opgehangene is Gode een vloek. Alzo zult gij uw land niet verontreinigen, dat u de HEERE, uw God, ten erve geeft.

24:16.

- De vaders zullen niet gedood worden voor de kinderen, en de kinderen zullen niet gedood worden voor de vaders; een ieder zal om zijn zonde gedood worden.

2 Koningen

13:20-21.

- Daarna stierf Elisa, en zij begroeven hem. De benden nu der Moabieten kwamen in het land met het ingaan des jaars.
- En het geschiedde, als zij een man begroeven, dat zij, ziet, een bende zagen; zo wierpen zij den man in het graf van Elisa; en toen de man daarin kwam, en het gebeente van Elisa aanroerde, werd hij levend, en rees op zijn voeten.

1 Kronieken

16:13-18.

- Gij, zaad van Israel, Zijn dienaar, gij, kinderen van Jakob, Zijn uitverkorenen!
- Hij is de HEERE, onze God; Zijn oordelen zijn over de gehele aarde.
- Gedenkt tot in der eeuwigheid Zijns verbonds, des woords, dat Hij ingesteld heeft tot in het duizendste geslacht;
- Des verbonds, dat Hij met Abraham heeft gemaakt, en Zijns eeds aan Izak;
- Welken Hij ook aan Jakob heeft gesteld tot een inzetting, aan Israel tot een eeuwig verbond;
- Zeggende: Ik zal u het land Kanaan geven, een snoer van ulieder erfdeel;

Psalm

8:3.

- Uit den mond der kinderkens en der zuigelingen hebt Gij sterkte gegrondvest, om Uwer tegenpartijen wil, om den vijand en wraakgierige te doen ophouden.

105:8-11.

- Hij gedenkt Zijns verbonds tot in der eeuwigheid, des woords, dat Hij ingesteld heeft, tot in duizend geslachten;
- Des verbonds, dat Hij met Abraham heeft gemaakt, en Zijns eeds aan Izak;
- Welken Hij ook gesteld heeft aan Jakob tot een inzetting, aan Israel tot een eeuwig verbond,
- Zeggende: Ik zal u geven het land Kanaan, het snoer van ulieder erfdeel.

139:14-16.

- Ik loof U, omdat ik op een heel vreselijke wijze wonderbaarlijk gemaakt ben; wonderlijk zijn Uw werken! ook weet het mijn ziel zeer wel.
- Mijn gebeente was voor U niet verholen, als ik in het verborgene gemaakt ben, en als een borduursel gewrocht ben, in de nederste delen der aarde.
- Uw ogen hebben mijn ongevormden klomp gezien; en al deze dingen waren in Uw boek geschreven, de dagen als zij geformeerd zouden worden, toen nog geen van die was.

Jeremia

30:9.

- Maar zij zullen dienen den HEERE, hun God, en hun koning David, dien Ik hun verwekken zal.

31:31-34.

- Ziet, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat Ik met het huis van Israël en met het huis van Juda een nieuw verbond zal maken;
- Niet naar het verbond, dat Ik met hun vaders gemaakt heb, ten dage als Ik hun hand aangreep, om hen uit Egypteland uit te voeren, welk Mijn verbond zij vernietigd hebben, hoewel Ik hen getrouwd had, spreekt de HEERE;
- Maar dit is het verbond, dat Ik na die dagen met het huis van Israël maken zal, spreekt de HEERE: Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven, en zal die in hun hart schrijven; en Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn.
- En zij zullen niet meer, een iegelijk zijn naaste, en een iegelijk zijn broeder, leren, zeggende: Kent den HEERE! want zij zullen Mij allen kennen, van hun kleinste af tot hun grootste toe, spreekt de HEERE; want Ik zal hun ongerechtigheid vergeven, en hunner zonden niet meer gedenken.

32:39-41.

- En Ik zal hun enerlei hart en enerlei weg geven, om Mij te vrezen al de dagen, hun ten goede, mitsgaders hun kinderen na hen.
- En Ik zal een eeuwig verbond met hen maken, dat Ik van achter hen niet zal afkeren, opdat Ik hun weldoe; en Ik zal Mijn vreze in hun hart geven, dat zij niet van Mij afwijken.
- En Ik zal Mij over hen verblijden, dat Ik hun weldoe; en Ik zal hen getrouwelijk in dat land planten, met Mijn ganse hart en met Mijn ganse ziel.

Mattheüs

10:5-6.

- Deze twaalf heeft Jezus uitgezonden, en hun bevel gegeven, zeggende: Gij zult niet heengaan op den weg der heidenen, en gij zult niet ingaan in enige stad der Samaritanen.
- Maar gaat veel meer heen tot de verloren schapen van het huis Israëls.

18:3, 10, 11.

- En zeide: Voorwaar zeg Ik u: Indien gij u niet verandert, en wordt gelijk de kinderzens, zo zult gij in het Koninkrijk der hemelen geenszins ingaan.
- Ziet toe, dat gij niet een van deze kleinen veracht. Want Ik zeg ulieden, dat hun engelen, in de hemelen, altijd zien het aangezicht Mijns Vaders, Die in de hemelen is.
- Want de Zoon des mensen is gekomen om zalig te maken, dat verloren was.

Markus

16:16.

- Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden.

Lukas

22:14-20.

- En als de ure gekomen was, zat Hij aan, en de twaalf apostelen met Hem.
- En Hij zeide tot hen: Ik heb grotelijks begeerd, dit pascha met u te eten, eer dat Ik lijde;
- Want Ik zeg u, dat Ik niet meer daarvan eten zal, totdat het vervuld zal zijn in het Koninkrijk Gods.
- En als Hij een drinkbeker genomen had, en gedankt had, zeide Hij: Neemt dezen, en deelt hem onder ulieden.
- Want Ik zeg u, dat Ik niet drinken zal van de vrucht des wijnstoks, totdat het Koninkrijk Gods zal gekomen zijn.
- En Hij nam brood, en als Hij gedankt had, brak Hij het, en gaf het hun, zeggende: Dat is Mijn lichaam, hetwelk voor u gegeven wordt; doet dat tot Mijn gedachtenis.
- Desgelijks ook den drinkbeker na het avondmaal, zeggende: Deze drinkbeker is het nieuwe testament in Mijn bloed, hetwelk voor u vergoten wordt.

23:33.

- En toen zij kwamen op de plaats, genaamd Hoofdschedel plaats, kruisigden zij Hem aldaar, en de kwaaddoeners, den een ter rechter zijde en den ander ter linker zijde.

Johannes

1:12-13.

- Maar zovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven;
- Welke niet uit den bloede, noch uit den wil des vleses, noch uit den wil des mans, maar uit God geboren zijn.

3 :1-8, 16.

- En er was een mens uit de Farizeen, wiens naam was Nicodemus, een overste der Joden;
- Deze kwam des nachts tot Jezus, en zeide tot Hem: Rabbi, wij weten, dat Gij zijt een Leraar van God gekomen; want niemand kan deze tekenen doen, die Gij doet, zo God met hem niet is.

- Jezus antwoordde en zeide tot hem: Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Tenzij dat iemand wederom geboren worde, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien.
- Nicodemus zeide tot Hem: Hoe kan een mens geboren worden, nu oud zijnde? Kan hij ook andermaal in zijner moeders buik ingaan, en geboren worden?
- Jezus antwoordde: Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Zo iemand niet geboren wordt uit water en Geest, hij kan in het Koninkrijk Gods niet ingaan.
- Hetgeen uit het vlees geboren is, dat is vlees; en hetgeen uit den Geest geboren is, dat is geest.
- Verwonder u niet, dat Ik u gezegd heb: Gijlieden moet wederom geboren worden.
- De wind blaast, waarheen hij wil, en gij hoort zijn geluid; maar gij weet niet, van waar hij komt, en waar hij heen gaat; alzo is een iegelijk, die uit den Geest geboren is.
- Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.

Handelingen

1:8.

- Maar gij zult ontvangen de kracht des Heiligen Geestes, Die over u komen zal; en gij zult Mijn getuigen zijn, zo te Jeruzalem, als in geheel Judea en Samaria, en tot aan het uiterste der aarde.

2:5, 14, 22, 36, 38, 39, 41.

- En er waren Joden, te Jeruzalem wonende, godvruchtige mannen van allen volken dergenen, die onder den hemel zijn.
- Maar Petrus, staande met de elven, verhief zijn stem, en sprak tot hen: Gij Joodse mannen, en gij allen, die te Jeruzalem woont, dit zij u bekend, en laat mijn woorden tot uw oren ingaan.
- Gij Israëlietische mannen, hoort deze woorden: Jezus den Nazarener, een Man van God, onder ulieden betoond door krachten, en wonderen, en tekenen, die God door Hem gedaan heeft, in het midden van u, gelijk ook gijzelven weet;
- Zo wete dan zekerlijk het ganse huis Israëls, dat God Hem tot een Heere en Christus gemaakt heeft, namelijk dezen Jezus, Dien gij gekruist hebt.
- En Petrus zeide tot hen: Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt in den Naam van Jezus Christus, tot vergeving der zonden; en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen.
- Want u komt de belofte toe, en uw kinderen, en allen, die daar verre zijn, zo velen als er de Heere, onze God, toe roepen zal.
- Die dan zijn woord gaarne aannamen, werden gedoopt; en er werden op dien dag tot hen toegedaan omtrent drie duizend zielen.

3:12, 13, 20, 21, 25, 26.

- En Petrus, dat ziende, antwoordde tot het volk: Gij Israëlietische mannen, wat verwondert gij u over dit, of wat ziet gij zo sterk op ons, alsof wij door onze eigen kracht of godzaligheid dezen hadden doen wandelen?
- De God Abrahams, en Izaks, en Jakobs, de God onzer vaderen, heeft Zijn Kind Jezus verheerlijkt, Welken gij overgeleverd hebt, en hebt Hem verloochend, voor het aangezicht van Pilatus, als hij oordeelde, dat men Hem zoude loslaten.
- En Hij gezonden zal hebben Jezus Christus, Die u tevoren gepredikt is;
- Welken de hemel moet ontvangen tot de tijden der wederoprichting aller dingen, die God gesproken heeft door den mond van al Zijn heilige profeten van alle eeuw.
- Gijlieden zijt kinderen der profeten, en des verbonds, hetwelk God met onze vaderen opgericht heeft, zeggende tot Abraham: En in uw zede zullen alle geslachten der aarde gezegend worden.
- God, opgewekt hebbende Zijn Kind Jezus, heeft Denzelven eerst tot u gezonden, dat Hij ulieden zegenen zou, daarin dat Hij een iegelijk van u afkere van uw boosheden.

4:10.

- Zo zij u allen kennelijk, en het ganse volk Israëel, dat door den Naam van Jezus Christus, den Nazarener, Dien gij gekruist hebt, Welken God van de doden heeft opgewekt, door Hem, zeg ik, staat deze hier voor u gezond.

9:18.

- En terstond vielen af van zijn ogen gelijk als schellen, en hij werd terstond wederom ziende; en stond op, en werd gedoopt.

10:24, 44, 48.

- En des anderen daags kwamen zij te Cesarea. En Cornelius verwachtte hen, samengeroepen hebbende die van zijn maagschap en bijzonderste vrienden.
- Als Petrus nog deze woorden sprak, viel de Heilige Geest op allen, die het Woord hoorden.
- En hij beval, dat zij zouden gedoopt worden in den Naam des Heeren. Toen baden zij hem, dat hij enige dagen bij hen wilde blijven.

15:10, 24.

- Nu dan, wat verzoekt gij God, om een juk op den hals der discipelen te leggen, hetwelk noch onze vaders, noch wij hebben kunnen dragen?
- Nademaal wij gehoord hebben, dat sommigen, die van ons uitgegaan zijn, u met woorden ontroerd hebben en uw zielen wankelende gemaakt, zeggende, dat gij moet besneden worden, en de wet onderhouden; welken wij dat niet bevolen hadden.

16:15, 34.

- En als zij gedoopt was, en haar huis, bad zij ons, zeggende: Indien gij hebt geoordeeld, dat ik den Heere getrouw ben, zo komt in mijn huis, en blijft er. En zij dwong ons.
- En hij bracht hen in zijn huis, en zette hun de tafel voor, en verheugde zich, dat hij met al zijn huis aan God gelovig geworden was.

19:1-7.

- En het geschiedde, terwijl Apollos te Korinthe was, dat Paulus, de bovenste delen des lands doorreisde hebbende, te Efeze kwam; en enige discipelen aldaar vindende,
- Zeide hij tot hen: Hebt gij den Heiligen Geest ontvangen, als gij geloofd hebt? En zij zeiden tot hem: Wij hebben zelfs niet gehoord, of er een Heiligen Geest is.
- En hij zeide tot hen: Waarin zijt gij dan gedoopt? En zij zeiden: In den doop van Johannes.
- Maar Paulus zeide: Johannes heeft wel gedoopt den doop der bekering, zeggende tot het volk, dat zij geloven zouden in Dengene, Die na hem kwam, dat is, in Christus Jezus.
- En die hem hoorden werden gedoopt in den Naam van den Heere Jezus.
- En als Paulus hun de handen opgelegd had, kwam de Heilige Geest op hen; en zij spraken met vreemde talen, en profeteerden.
- En alle dezen waren omtrent twaalf mannen.

21:21-26.

- En zij zijn aangaande u bericht, dat gij al de Joden, die onder de heidenen zijn, leert van Mozes afvallen, zeggende: dat zij de kinderen niet zouden besnijden, noch naar de wijze der wet wandelen.
- Wat is er dan te doen? Het is gans nodig, dat de menigte samenkome; want zij zullen horen, dat gij gekomen zijt.
- Doe dan hetgeen wij u zeggen: Wij hebben vier mannen, die een gelofte gedaan hebben.
- Neem dezen tot u, en heilig u met hen, en doe de onkosten nevens hen, opdat zij het hoofd beschermen mogen; en allen mogen weten, dat er niets is aan hetgeen, waarvan zij, aangaande u, bericht zijn; maar dat gij also wandelt, dat gij ook zelve de wet onderhoudt.
- Doch van de heidenen, die geloven, hebben wij geschreven en goed gevonden, dat zij niets dergelijks zouden onderhouden, dan dat zij zich wachten van hetgeen den afgoden geofferd is, en van bloed, en van het verstikte, en van hoererij.
- Toen nam Paulus de mannen met zich, en den dag daaraan met hen geheiligd zijnde, ging hij in den tempel, en verkondigde, dat de dagen der heiliging vervuld waren, blijvende daar, totdat voor een iegelijk van hen de offerande opgeofferd was.

22:16.

- En nu, wat vertoeft gij? Sta op, en laat u dopen, en uw zonden afwassen, aanroepende den Naam des Heeren.

24:12, 18.

- En zij hebben mij noch in den tempel gevonden tot iemand sprekende, of enige samenrotting des volks makende, noch in de synagogen, noch in de stad.
- Waarover mij gevonden hebben, geheiligd zijnde, in den tempel, niet met volk, noch met beroerte, enige Joden uit Azië.

25:8.

- Dewijl hij, verantwoordende, zeide: Ik heb noch tegen de wet der Joden, noch tegen den tempel, noch tegen den keizer iets gezondigd.

Romeinen

1:16, 17.

- Want ik schaam mij des Evangelies van Christus niet; want het is een kracht Gods tot zaligheid een iegelijk, die gelooft, eerst den Jood, en ook den Griek.
- Want de rechtvaardigheid Gods wordt in hetzelfde geopenbaard uit geloof tot geloof; gelijk geschreven is: Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven.

2:28-29.

- Want die is niet een Jood, die het in het openbaar is; noch die is de besnijdenis, die het in het openbaar in het vlees is.
- Maar die is een Jood, die het in het verborgen is, en de besnijdenis des harten, in den geest, niet in de letter, is de besnijdenis; wiens lof niet is uit de mensen, maar uit God.

3:10, 22.

- Gelijk geschreven is: Er is niemand rechtvaardig, ook niet een.
- Namelijk de rechtvaardigheid Gods door het geloof van Jezus Christus, tot allen, en over allen, die geloven; want er is geen onderscheid.

4:3, 11.

- Want wat zegt de Schrift? En Abraham geloofde God, en het is hem gerekend tot rechtvaardigheid.
- En hij heeft het teken der besnijdenis ontvangen tot een zegel der rechtvaardigheid des geloofs, die hem in de voorhuid was toegerekend: opdat hij zou zijn een vader van allen, die geloven in de voorhuid zijnde, ten einde ook hun de rechtvaardigheid toegerekend worde.

6:1-11.

- Wat zullen wij dan zeggen? Zullen wij in de zonde blijven, opdat de genade te meerder worde?
- Dat zij verre. Wij, die der zonde gestorven zijn, hoe zullen wij nog in dezelve leven?
- Of weet gij niet, dat zovelen als wij in Christus Jezus gedoopt zijn, wij in Zijn dood gedoopt zijn?
- Wij zijn dan met Hem begraven, door den doop in den dood, opdat, gelijkerwijs Christus uit de doden opgewekt is tot de heerlijkheid des Vaders, alzo ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden.
- Want indien wij met Hem een plant geworden zijn in de gelijkmaking Zijns doods, zo zullen wij het ook zijn in de gelijkmaking Zijner opstanding;
- Dit wetende, dat onze oude mens met Hem gekruisigd is, opdat het lichaam der zonde te niet gedaan worde, opdat wij niet meer de zonde dienen.
- Want die gestorven is, die is gerechtvaardigd van de zonde.
- Indien wij nu met Christus gestorven zijn, zo geloven wij, dat wij ook met Hem zullen leven;
- Wetende, dat Christus, opgewekt zijnde uit de doden, niet meer sterft; de dood heerst niet meer over Hem.
- Want dat Hij gestorven is, dat is Hij der zonde eenmaal gestorven; en dat Hij leeft, dat leeft Hij Gode.
- Alzo ook gijlieden, houdt het daarvoor dat gij wel der zonde dood zijt, maar Gode levende zijt in Christus Jezus, onzen Heere.

7:26.

- Zo dan, ik zelf dien wel met het gemoed de wet Gods, maar met het vlees de wet der zonde.

8:3.

- Want hetgeen der wet onmogelijk was, dewijl zij door het vlees krachteloos was, heeft God, Zijn Zoon zendende in gelijkheid des zondigen vlees, en dat voor de zonde, de zonde veroordeeld in het vlees.

9:4.

- Welke Israëlieten zijn, welker is de aanneming tot kinderen, en de heerlijkheid, en de verbonden, en de wetgeving, en de dienst van God, en de beloftenissen;

1 Korinthe

1:16.

- Doch ik heb ook het huisgezin van Stefanus gedoopt; voorts weet ik niet, of ik iemand anders gedoopt heb.

2:10, 14, 15.

- Doch God heeft het ons geopenbaard door Zijn Geest; want de Geest onderzoekt alle dingen, ook de diepten Gods.
- Maar de natuurlijke mens begrijpt niet de dingen, die des Geestes Gods zijn; want zij zijn hem dwaasheid, en hij kan ze niet verstaan, omdat zij geestelijk onderscheiden worden.
- Doch de geestelijke mens onderscheidt wel alle dingen, maar hij zelf wordt van niemand onderscheiden.

3:1.

- En ik, broeders, kon tot u niet spreken als tot geestelijken, maar als tot vleselijken, als tot jonge kinderen in Christus.

7:14, 19.

- Want de ongelovige man is geheiligd door de vrouw, en de ongelovige vrouw is geheiligd door den man; want anders waren uw kinderen onrein, maar nu zijn zij heilig.
- De besnijdenis is niets, en de voorhuid is niets, maar de onderhouding der geboden Gods.

11:25.

- Desgelijks nam Hij ook den drinkbeker, na het eten des avondmaals, en zeide: Deze drinkbeker is het Nieuwe Testament in Mijn bloed. Doet dat, zo dikwijls als gij dien zult drinken, tot Mijn gedachtenis.

2 Korinthe

1:22.

- Die ons ook heeft verzegeld, en het onderpand des Geestes in onze harten gegeven.

3:3-6.

- Als die openbaar zijt geworden, dat gij een brief van Christus zijt, en door onzen dienst bereid, die geschreven is niet met inkt, maar door den Geest des levenden Gods, niet in stenen tafelen, maar in vlezen tafelen des harten.
- En zodanig een vertrouwen hebben wij door Christus bij God.
- Niet dat wij van onszelven bekwaam zijn iets te denken, als uit onszelven; maar onze bekwaamheid is uit God;
- Die ons ook bekwaam gemaakt heeft, om te zijn dienaars des Nieuwen Testaments, niet der letter, maar des Geestes; want de letter doodt, maar de Geest maakt levend.

5:17-19.

- Zo dan, indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel; het oude is voorbijgegaan, ziet, het is alles nieuw geworden.
- En al deze dingen zijn uit God, Die ons met Zichzelfen verzoend heeft door Jezus Christus, en ons de bediening der verzoening gegeven heeft.
- Want God was in Christus de wereld met Zichzelfen verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende; en heeft het woord der verzoening in ons gelegd.

Galaten

2:19-20.

- Want ik ben door de wet der wet gestorven, opdat ik Gode leven zou.
- Ik ben met Christus gekruist; en ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij; en hetgeen ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof des Zoons van God, Die mij liefgehad heeft, en Zichzelfen voor mij overgegeven heeft.

3:7, 8, 9, 13 en 27, 28 en 29.

- Zo verstaat gij dan, dat degenen, die uit het geloof zijn, Abrahams kinderen zijn.
- En de Schrift, te voren ziende, dat God de heidenen uit het geloof zou rechtvaardigen, heeft te voren aan Abraham het Evangelie verkondigd, zeggende: In u zullen al de volken gezegend worden.

- Zo dan, die uit het geloof zijn, worden gezegend met den gelovigen Abraham.
- Christus heeft ons verlost van den vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons; want er is geschreven: Vervloekt is een iegelijk, die aan het hout hangt.
- Want zovelen als gij in Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan.
- Daarin is noch Jood noch Griek; daarin is noch dienstbare noch vrije; daarin is geen man en vrouw; want gij allen zijt één in Christus Jezus.
- En indien gij van Christus zijt, zo zijt gij dan Abrahams zaad, en naar de belofte erfgenamen.

4:24-26.

- Hetwelk dingen zijn, die andere beduiding hebben; want deze zijn de twee verbonden; het ene van den berg Sina, tot dienstbaarheid barende, hetwelk is Agar;
- Want dit, namelijk Agar, is Sina, een berg in Arabie, en komt overeen met Jeruzalem, dat nu is, en dienstbaar is is met haar kinderen.
- Maar Jeruzalem, dat boven is, dat is vrij, hetwelk is ons aller moeder.

5:2-4.

- Ziet, ik Paulus zeg u, zo gij u laat besnijden, dat Christus u niet nut zal zijn.
- En ik betuig wederom een iegelijk mens, die zich laat besnijden, dat hij een schuldenaar is de gehele wet te doen.
- Christus is u ijdel geworden, die door de wet gerechtvaardigd wilt worden; gij zijt van de genade vervallen.

6:16.

- En zovelen als er naar dezen regel zullen wandelen, over dezelve zal zijn vrede en barmhartigheid, en over het Israël Gods.

Efeziërs

1:13.

- In Welken ook gij zijt, nadat gij het woord der waarheid, namelijk het Evangelie uwer zaligheid gehoord hebt; in Welken gij ook, nadat gij geloofd hebt, zijt verzegeld geworden met den Heiligen Geest der belofte;

2:12.

- Dat gij in dien tijd waart zonder Christus, vervreemd van het burgerschap Israels, en vreemdelingen van de verbonden der belofte, geen hoop hebbende, en zonder God in de wereld.

4:5, 22, 30.

- Een Heere, een geloof, een doop,
- Te weten dat gij zoudt afleggen, aangaande de vorige wandeling, den ouden mens, die verdorven wordt door de begeerlijkheden der verleiding;
- En bedroeft den Heiligen Geest Gods niet, door Welken gij verzegeld zijt tot den dag der verlossing.

Filipensen

3:3.

- Want wij zijn de besnijding, wij, die God in den Geest dienen, en in Christus Jezus roemen, en niet in het vlees betrouwen.

Kolossensen

2:10-12.

- En gij zijt in Hem volmaakt, Die het Hoofd is van alle overheid en macht;
- In Welken gij ook besneden zijt met een besnijdenis, die zonder handen geschiedt, in de uittrekking van het lichaam der zonden des vleeses, door de besnijdenis van Christus;
- Zijnde met Hem begraven in den doop, in welken gij ook met Hem opgewekt zijt door het geloof der werking Gods, Die Hem uit de doden opgewekt heeft.

3:1-4 en 9.

- Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zo zoekt de dingen, die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de rechter hand Gods.
- Bedenkt de dingen, die boven zijn, niet die op de aarde zijn.

- Want gij zijt gestorven, en uw leven is met Christus verborgen in God.
- Wanneer nu Christus zal geopenbaard zijn, Die ons leven is, dan zult ook gij met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid.
- Liegt niet tegen elkander, dewijl gij uitgedaan hebt den ouden mens met zijn werken,

Hebreeën

8:6, 9-10.

- En nu heeft Hij zoveel uitnemender bediening gekregen, als Hij ook eens beteren verbonds Middelaar is, hetwelk in betere beloftenissen bevestigd is.
- Niet naar het verbond, dat Ik met hun vaderen gemaakt heb, ten dage, als Ik hen bij de hand nam, om hen uit Egypteland te leiden; want zij zijn in dit Mijn verbond niet gebleven, en Ik heb op hen niet geacht, zegt de Heere.
- Want dit is het verbond, dat Ik met het huis Israels maken zal na die dagen, zegt de Heere: Ik zal Mijn wetten in hun verstand geven, en in hun harten zal Ik die inschrijven; en Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn.

9:14-15.

- Hoeveel te meer zal het bloed van Christus, Die door den eeuwigen Geest Zichzelven Gode onstraffelijk opgeofferd heeft, uw geweten reinigen van dode werken, om den levenden God te dienen?
- En daarom is Hij de Middelaar des nieuwen testaments, opdat, de dood daartussen gekomen zijnde, tot verzoening der overtredingen, die onder het eerste testament waren, degenen, die geroepen zijn, de belofenis der eeuwige erve ontvangen zouden.

12:24.

- En tot den Middelaar des nieuwen testaments, Jezus, en het bloed der besprenging, dat betere dingen spreekt dan Abel.

13:20.

- De God nu des vredes, Die den grote Herder der schapen, door het bloed des eeuwigen testaments, uit de doden heeft wedegebracht, namelijk onze Heere Jezus Christus.

1 Petrus

1:2.

- Den uitverkorenen naar de voorkennis van God den Vader, in de heiligmaking des Geestes, tot gehoorzaamheid en besprenging des bloeds van Jezus Christus; genade en vrede zij u vermenigvuldigd.

2:24.

- Die Zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het hout; opdat wij, der zonden afgestorven zijnde, der gerechtigheid leven zouden; door Wiens striemen gij genezen zijt.

3:21.

- Waarvan het tegenbeeld, de doop, ons nu ook behoudt, niet die een aflegging is der vuiligheid des lichaams, maar die een vraag is van een goed geweten tot God, door de opstanding van Jezus Christus;

1 Johannes

1:7, 9.

- Maar indien wij in het licht wandelen, gelijk Hij in het licht is, zo hebben wij gemeenschap met elkander, en het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde.
- Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons de zonden vergeve, en ons reinige van alle ongerechtigheid.

2:1, 2.

- Mijn kinderkens, ik schrijf u deze dingen, opdat gij niet zondigt. En indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij den Vader, Jezus Christus, den Rechtvaardige;
- En Hij is een verzoening voor onze zonden; en niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonden der gehele wereld.